

Ember a számok mögött

Interjú dr. Bathó Ferencsel

Hévizi Róbert: A 2015-2020 közötti időszakban számos kulturális beruházás történt Magyarországon. Ezek költségvetési háttéréről kérdezzük mostani beszélgetésünkben dr. Bathó Ferencet, az Emberi Erőforrások Minisztériuma gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkárát. Örülünk, hogy eljött a Nemzeti Művelődési Intézet közelmúltban elkészült székházába. Megosztana velünk néhány, az országos szervezet költségvetésével kapcsolatos információt?

dr. Bathó Ferenc: Mindenekelőtt nagyon köszönöm a meghívást. Megtiszteltetés számomra, hogy itt lehetek, hiszen hosszú évek óta figyelemmel kísérem a Nemzeti Művelődési Intézet tevékenységét. Az az időpont, amikor megismerkedtem az intézet vezetőjével, 2012-re tehető. Hadd osszam meg egy személyes élményemet ebből az időszakból.

Az első találkozásunk alkalmával a főigazgató asszony arról próbált meggyőzni, hogy higgyem el, hogy a vidéki emberek is nagyon vágnak a kultúrára, a közösségi együttlétre, és szeretnék, hogy visszaálljon az a rendszer, amelyben az emberek a közösséggel, hagyományaikkal harmóniában éltek. Példának hozta fel többek között a

hímzőköröket, amelyek felvirágoztatására 2012-ben az intézet egy érdekes mintaprogramot is elindított. Akkor én persze nagy, kerek szemekkel néztem, hogy van még rá igény, hogy hímzőköröket hívjanak életre a falvakban!?

Akkor bezártuk ezt a beszélgetést, és most, hogy itt vagyok, megtapasztalhattam, hogy nem csak igény van rá, hanem nagy érdeklődés is. Az igazgató asszonytól tudom, hogy több mint 400 ilyen hímzőkör jött létre a program során. Ez a tény, valamint más hasonló programok azt támasztják alá, hogy az intézmény kormányzat által meghatározott feladatellátása, a kistélepülések kulturális alapellátásának támogatása nagyon jól működik a gyakorlatban is. Oda kell vinni a kultúrát, ahol az emberek vannak, határon innen és határon túl, ott kell helyben a helyi közösségeket megerősíteni.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma hat ágazat tevékenységét fogja össze, az egészségügyi, az oktatási és a kulturális terület is a minisztériumhoz tartozik. E területek finanszírozásáért én vagyok felelős költségvetésért, gazdálkodásért felelős helyettes államtitkárként.

Nagy örömmel számolhatok be arról, hogy míg 2010-ben a kor-

mányzat 170 milliárdot költött a kultúra finanszírozására az államháztartás egészét nézve, most az elfogadott 2021-es költségvetésben ez az összeg 470 milliárd forintra nőtt.

Azt szoktam mondani, hogy nekünk az értékteremtő kultúrára van szükségünk, és az értékteremtő kultúra alatt nemcsak azt értem, hogy szép festmények születnek, meg műalkotások, meg szobrok, hanem arra a fajta értékteremtésre van most nagy szükség, amit a Művelődési Intézet csinál. Programjaival, fejlesztéseivel a kultúrát a legkisebb településekre is eljuttatja, ahol erre igény van. E tevékenységekkel a tudásátadást, a szemléletformálást is felvállalják: az emberek megismerik a település értékeit,

hagyományait, a magyarság kulturális gyökereit. A történelem és a történelmi folyamatok, összefüggések ismerete nélkül gyakorlatilag egy nép, egy nemzet nem lehet teljes és egész.

A célok elérése érdekében a Nemzeti Művelődési Intézet nagyon komoly erőfeszítéseket tesz, és ezeket az erőfeszítéseket a kormány honorálja is. Nemcsak azért, hogy felépülhessen ez a csodaszép székház, hanem egyre nagyobb összeggel azért támogatja – a 2021. évi költségvetésben már 1,8 milliárd áll rendelkezésre –, hogy megszervezzék, elindítsák azokat a programokat, képzéseket, amelyek a közösségépítés legkülönfélébb formáit szolgálják.

H. R.: *Most, hogy személyesen is látja az értékkeremtő kultúra egyik új helyszínét, az épületbe lépve milyen gondolatok fogalmazódtak meg először Önben?*

dr. B. F.: Megdöbbenéssel vettem tudomásul ezt a csodát, ezt az építészeti remekművet, amiben most itt vagyunk. Nemcsak azért, mert nyitott az emberek felé, hanem azért is, hogy olyan kiváló építészeti megoldásokat rejt, amelyek szinte egyedülállóak az ilyen típusú intézményeknél. Sokfunkciós fogadótérrel rendelkezik, variálható termekkel és irodákkal, fényárban úszó könyvtárral, ahol most is vagyunk és amely természetesen nyitott a lakosság felé. Nemcsak a helyiek, hanem az egész országból érkeznek ide látogatók, hogy megismerjék, felfedezzék az épületet. A kikapcsolódást, feltöltődést a Lakitelek Népfőiskola egyre bővülő és korszerű létesítményei szolgálják, a szakmai látogatók természetesen meglátogatják azokat is.

H. R.: *Államtitkár úr szemléletesen foglalta össze, hogy milyen lehetőségeket kínál az új székház és a Hungarikum Liget. Az életében milyen szerepet játszik a kultúra?*

dr. B. F.: A kulturális beruházások még közelebb vittek egy-egy

művészeti területhez, de a kultúra mindig fontos része volt az életnek magánemberként. Nagyon szeretem a színházat, a balettet és az operákat. Az építészet mint művészet igen közel áll hozzám, mert a feleségem építész mérnök, így itthon és külföldön is felkeressük a meglátogatott város nevezetes – új vagy éppen régi, de mindenképpen izgalmas építészeti megoldást alkalmazó – épületeit.

H. R.: *Mint kultúrát kedvelő ember hogyan ítéli meg az ágazat jövőjét?*

dr. B. F.: Az ágazat jövője szempontjából alapvető cél a kulturális intézményrendszer fejlesztése. A közművelődés, a muzeális értékek és a magyar hagyományok megtartása érdekében új kulturális létesítményekre is szükség lesz. A Liget Budapest Projektben csodálatos épületeket fogunk építeni, és azok mind-mind a kultúra terjesztését és népszerűsítését fogják szolgálni. Sok ilyen beruházás valósul meg a színházak, könyvtárak, levéltárak tekintetében is.

H. R.: *Az Emberi Erőforrások Minisztériumának igen nagy a portfóliója, szerteágazó a tevékenysége. Hogyan épülnek egymásra az egyes ágazatok? Miért fontos, hogy*

mindennek Kárpát-medencei kitekintése is legyen?

dr. B. F.: Azt szoktam mondani, talán már többen hallották tőlem, hogy ez a minisztérium elméletileg jól van összerakva. Sokan támadják, hogy ennyi ágazatot nem lehet rendesen menedzselni. Ez nem így van. Hiszen, ahogy megfogalmaztam egyszer egy nyilvános sajtó fórumon, ez a minisztérium a bölcsőtől a koporsóig végigkíséri az ember életét. És ezek az ágazatok egymásra épülnek. Amikor megszületik a gyermek, vagy amikor nyugdíjba megy egy állampolgár, az életútját végig lehet vezetni a minisztérium által felölelt ágazati területeken: az oktatás, az egészségügy, a családi és szociális, illetve a nyugellátások rendszere, mindmind hozzánk tartoznak. Ezek az ágazatok egymásra épülnek és a kultúra pedig gyakorlatilag kövazza ezeknek az ágazatoknak. Elképzelhetetlen lenne, hogy egy köznevelési államtitkárság ne lenne közvetlenül kapcsolatban a kulturális államtitkársággal, vagy, hogy egy család- és ifjúságügyért felelős államtitkárság ne támaszkodna a kultúra mindennapjaira.

A magyarság összetartását, a magyarság létét minden erőnk-

kel támogatni kell, akár az oktatás, a sport, akár a kultúra vagy az egészségügy területén: a külföldi nemzettársaink számítanak ránk.

H. R.: *A Nemzeti Művelődési Intézet szakmai feladatellátása révén a hazai és a Kárpát-medencei*

közösségeknek is egyaránt kínál szolgáltatásokat. Ez költségvetési szempontból is biztosított lesz a jövőben is?

dr. B. F.: A Nemzeti Művelődési Intézet költségvetése 600 millió forintról fejlődött fel 1,8 milliárdra.

A székházba költözésre külön 320 millió forintot különített el a kormányzat, hogy kiegyensúlyozottan tudjon működni, biztosított legyen a forrás a bérletekre és az épület fenntartásához kapcsolódó rezsire. Tehát 600 millióról 2021-re elértük az 1,8 milliárdot.

Véleményem szerint ez egy olyan összeg, amely alkalmas arra, hogy jól működjön az Intézet. Egy hónappal ezelőtti kormánydöntés alapján az intézet 5,5 milliárd forint extra támogatást kapott egy foglalkoztatási és képzési programra. Ez az összeg viszonylag nagynek tűnik, de ha azt nézzük, hogy az intézménynek minden megyében van egy jól működő megyei igazgatósága, és ha azt is figyelembe vesszük, hogy az intézmény gyakorlatilag a falvak többségében jelen van a tevékenységével, akkor ez egy méltányos összeg ahhoz, hogy a feladatait tovább el tudja látni. Óriási perspektívája van az intézménynek minden területen, én így látom, és sok sikert kívánok ehhez a nemzetépítő munkához.

DR. BATHÓ FERENC tanulmányait a Nehézipari Műszaki Egyetem mérnöki és a Budapesti Műszaki Egyetem gazdasági fakultásain végezte. A Szent István Egyetem és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem címzetes docense, valamint a Selye János Egyetem igazgatósági tagja. A Pénzügyminisztérium főcsoport főnöke, majd helyettes államtitkára, később az Emberi Erőforrások Minisztériumának helyettes államtitkára. E tisztségében feladata az oktatás, kultúra, egészségügy, szociális, család és sport költségvetésének elkészítése, figyelemmel kísérése, finanszírozása. Jászberény díszpolgára, a Magyar Köztársaság Tisztikeresztjével kitüntetett, több könyv és közpénzügyi publikáció szerzője. A Magyar Olimpiai Bizottság felügyelő bizottságának tagja, valamint a Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség alelnöke. Dr. Bathó Ferenc nős, három gyermek édesapja és öt unoka nagyapja.